

Sygn. akt IV CSK 272/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Gdańsku
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 30 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 704/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje radcy prawnemu A. Ł. ze środków budżetowych Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Gdańsku kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 30 maja 2014 r. Skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, nieważność postępowania oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazano, że przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Zagadnienie prawne wskazane przez skarżącego nie odpowiada tej definicji. Odpowiedź na pytanie o możliwość uznania wypowiedzi sędziego wygłoszonych na rozprawie za naruszające dobra osobiste strony postępowania z istoty rzeczy wymaga ustalenia, czy w konkretnych okolicznościach doszło do naruszenia jednego z dóbr objętych zakresem art. 23 k.c. Problem ten ma zatem charakter kazuistyczny, ściśle wiążąc się ze specyfiką sprawy. Kwestia ta, tym samym, nie

może stanowić podstawy do sformułowania ogólnego i abstrakcyjnego problemu, który mógłby odpowiadać istotnemu zagadnieniu prawnemu w opisanym wyżej rozumieniu.

Wbrew twierdzeniom skarżącego w sprawie nie doszło także do nieważności postępowania. Odmowa ustanowienia fachowego pełnomocnika procesowego z urzędu wyłącznie wyjątkowo może być kwalifikowana jako powodująca nieważność postępowania w razie, gdy strona swoim zachowaniem wykazuje nieznaną reguł postępowania lub nieporadność skutkującą tym, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest w stanie wykorzystać prawnych możliwości jej prowadzenia w prawidłowy sposób (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 195/09, OSNP 2011, nr 13-14, poz. 190). Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy, w tym sposób zachowania skarżącego w toku postępowania, nie można uznać, aby jego sytuacja mogła być rozpatrywana w tych kategoriach.

W odniesieniu do wskazywanej przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy zauważyć w pierwszej kolejności, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej (w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Obok tego należy także zauważyć, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej została sformułowana przez skarżącego z ogólnym wskazaniem na wszystkie zarzuty sformułowane we wniesionej skardze. Ponieważ zarzut naruszenia prawa materialnego (przez uznanie, że dobra osobiste powoda nie zostały naruszone) pokrywa się z problemem wskazywanym jako istotne zagadnienie prawne, skarżący popada jednak w tym wypadku w sprzeczność. Nie jest bowiem możliwe, by ta sama kwestia stanowiła zarazem istotne zagadnienie prawne – a więc kwestię o problemowym charakterze – oraz podstawę ewidentnego i niebudzącego wątpliwości uzasadnienia skargi (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., jak również § 6 pkt 6, § 12 ust. 4 pkt 2, § 15 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.).